

2022-07-07
S2022/03250 (delvis)

Socialdepartementet

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att stärka kontrollen över det statliga tandvårdsstödet genom ökat samarbete och förbättrad användning av registret över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Regeringens beslut

Regeringen ger Försäkringskassan och Socialstyrelsen i uppdrag att utveckla sitt samarbete avseende användningen och utformningen av registret över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Försäkringskassan och Socialstyrelsen ska även göra en bedömning av behovet av ändrade föreskrifter inom ramen för uppdraget och vid behov lämna förslag på sådana ändringar.

Försäkringskassan och Socialstyrelsen ska genomföra uppdraget i dialog med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), regioner och kommuner, Vårdföretagarna, Privattandläkarna, patient-, professions-, brukar- och anhörigorganisationer.

För uppdraget får respektive myndighet under 2022 använda 750 000 kronor vardera som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2022 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2022.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2023 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Myndigheterna ska före utgången av maj 2023 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

I den senaste kartläggningen av felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, som publicerades 2019 av Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2019:59), uppskattades att totalt ca 18 miljarder kronor betalas ut felaktigt varje år. De felaktiga utbetalningarna från det statliga tandvårdsstödet uppskattades i samma studie till ca 5,5 procent, motsvarande mellan 224–381 miljoner kronor per år. Samtliga fel bedömdes vara orsakade av den sökande (vårdgivaren), varav två tredjedelar bedömdes vara misstänkt avsiktliga.

Regeringen har vidtagit flera åtgärder för att minska de felaktiga utbetalningarna. Regeringen beslutade bl.a. den 13 januari 2022 att ge en rad myndigheter i uppdrag att kartlägga i vilken omfattning det sker felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och vad dessa fel beror på (Fi2021/03247, Fi2022/00107). Den 7 juli 2022 tillsatte regeringen en utredning avseende stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta och ökad kontroll över tandvårdssektorn (dir. 2022:108). Utredningen har bl.a. i uppdrag att analysera och bedöma om det är lämpligt att införa tillståndsplikt och ägar- och ledningsprövning för privata vårdgivare i det statliga tandvårdsstödet. Utredningen ska även lämna förslag på hur ansvariga myndigheter får bättre möjligheter att genomföra kontroller och att stoppa utbetalningar till vårdgivare.

Efter en förordningsändring 2019 blev det möjligt för Försäkringskassan att avansluta vårdgivare som allvarligt har åsidosatt sina skyldigheter. Försäkringskassan framhåller i sin årsredovisning för 2020 att man ser allvarligt på att det förekommer att oseriösa vårdgivare missbrukar systemet. Under 2020 och 2021 har 11 vårdgivare stängts av från systemet och 31 vårdgivare har nekats anslutning.

Personer som arbetar som tandläkare eller tandhygienist i Sverige måste ha svensk legitimation eller särskilt förordnande. Yrkestitlarna är skyddade och endast den person som innehar en legitimation kan kalla sig för tandläkare eller tandhygienist. Legitimation är tänkt att fungera som ett bevis för att den som utövar ett yrke har den kompetens och lämplighet som krävs.

Legitimationen är inte tidsbegränsad men kan återkallas vid olämplighet, grov oskicklighet eller allvarligt brott.

Som ett led i arbetet med att ta tillbaka kontrollen över välfärden behöver användningen av befintliga register för att säkerställa att personer som utför sådan tandvård som kräver tandläkar- eller tandhygienistlegitimation, stärkas. Regeringen vill även ta steg för att stärka kvaliteten på den vård som utförs inom tandvården.

Närmare om uppdraget

Försäkringskassan och Socialstyrelsen ska tillsammans stärka kontrollen över det statliga tandvårdsstödet genom ökat samarbete kring användningen av befintliga register för att säkerställa att personer som utför sådan tandvård som kräver tandläkar- eller tandhygienistlegitimation, är behöriga. Myndigheterna ska i det gemensamma arbetet förbättra användningen av registret över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Arbetet ska leda till att registret blir mer ändamålsenligt när Försäkringskassan genomför kontroller av det statliga tandvårdsstödet. Därutöver ska uppdraget bidra till ökad kunskapsöverföring mellan myndigheterna avseende arbetsätt och metoder och uppdraget ska också bidra till en ökad förståelse för respektive myndighets perspektiv och förutsättningar. Uppdraget innebär även att myndigheterna ska göra en bedömning om det finns behov av ändrade föreskrifter, t.ex. ändringar i förordningen (2006:196) om register över hälso- och sjukvårdspersonal. Dessutom ska myndigheterna samverka internt inom ramen för andra liknande uppdrag samt bistå utredningen Stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta och ökad kontroll över tandvårdssektorn (dir. 2022:108) som regeringen tillsatt för att öka kontrollen över tandvårdssektorn.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Andrea Larsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevision
Finansdepartementet/BA
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/Ekol
Sveriges Kommuner och Regioner
Vårdföretagarna
Privattandläkarna